

Abraham Andersson (Axsell) född 1746

Abrahams bakgrund som en "äkt Axellare" har ifrågasatts eftersom vi hitintills inte kan finna något födelsebevis på honom. Släktforskare och Axell forskare Claes Wenell och Curt Qvist har lagt ner ett stort arbete-se bilagor

Du får Curts inlägg som bilaga och Claes sammanställning som fördjupnings material att gå vidare med.

Du finner bevis för att vår anfader Anders Andersson son Abraham är den rätta Abraham i sammanställning i sep. bif. dokument

Abraham Axsell 1746(43)

d 23/12 1819

gift;

Malin Andersdotter 1744

barn;

Axiö dödfött barn 1768

L. Blekhult

4 dödfödda barn 1771

1772

1773

1777

Johannes 1778

Greta 1781

död 1783?

Greta 2 1783

Stina Greta 1785

Omgift m Stina Isaksdotter f 1787

barn;

Petronella Axell ??

F 1806 (fader okänd)

Abraham föddes i gården Smedshemmet. troligen 1743. (olika uppgifter förekommer, 1745, 1746).. Smedshemmet N Bottnaryd – N Svansö– se Anders Andersson

Inget födelsebevis finns –varför några släktforskare härleder Abraham till den kommande "Axellsläkten som fosterson till fadern Anders Andersson /Axell Se bilaga upprättad av Curt Qvist (Ljungby släkt med Oscar Axell)

Claes Wenell som också lagt ned ett stort arbete i detta är också osäker över Abrahams bakgrund men håller inte med Curt om Abrahams ursprung

Jag tänker vid tillfälle gå vidare i detta. **Mycket ny data har tillförts / ändrats från tidigare dokument. Ett viktigt tidsdokument finns dock nedan som visar att de båda Abraham bodde och levde samtidigt. Abraham Målskog och Abraham Axö. Dokumentet finns bevarat i mina ägor.**

Ur sockenstämmeprotokoll skrivet löpande av prosten Blidberg, Bottnaryds församling, med stor sannolikhet gällande för vår Abraham där dessutom hans syster på Axö finns medtagen.

Den 21 juli 1765 när Abraham är 19 år kallas han efter 8 dagars pålysning till Bottnared att efter angivelser förhöra om otidighet och ogudaktigt leverne som bland några förspordes.

§ 1 kallades **drängarna Abram Andersson i Axiö**, Jean Andersson , **Abram Larsson** från Målskog . En baron/löjtnantsamt Notarien Hjorts

- förhördes om de voro upphovsmän till de smådefulle visor som vors i rorsamlingen kringsspridda. Då de rent bekände sitt brott och avbådo sin synd osv..... och församlingen bad för dem lämnades de denna gång med åt-varning att icke mera förse sig. Föräldrar farväntes allvarligen att om de höra sådana felsteg av ungdomen skola de varna dem och ej smiceraktigt löje åt deras otidighet göra sig delaktiga i deras villfarelse och styrka dem i sin ondska.

§2 Kallade pigan **Annicha Andersdotter Axsjö (Abrahams syster)** fram emedan hon av sina bröder med flera var angiven för liderlig levnad i det hon genom fyllerin förlösar sin (oklar text) Upplästes kyrkolagen för henne att utan skonsmål bliva satt i stocken. (Ska kolla vid tillfälle vad denna stock fanns – Antagligen framför Bottnaryds kyrka.

Abraham saknar födelseattest vilket ger att Curt Qvist anser att Abram Larsson från Målskog adopteras av Anders. Vid hans faders bortgång. Med argument att Anders fru noteras som dopvittne och att det fanns en sed att första person på listan över dopvittne tog ett större ansvar för barnet vid olyckstillfällen.

3 delar kan anföras i detta

- Övriga 3 av Abraham Larsson syskon finns kvar i Målskog enl husf längderna Varför skulle inte de också bortlämnas fråga sig Joel Vogler.

- Abraham Andersson se husf längderna i Smedshemmet o Axö behandlas lika i alla sammanhang som övriga syskon (Joel Vogler

- **Uppenbart lever de 2 Abraham/Abram parallellt med varandra se översatt dok från sockenstämmeprotokollen ovan där drängarna Abram Larsson Målskog och Abraham Andersson Axö tillsammans med hans syster Annicha är inkallade till förhör om otidigheter/liderligt. Den 21 juli 1765.**

7 år gammal flyttade Abraham med föräldrarna från Smedshemmet till gården Axsjö där fadern Anders Andersson återanställ **som inspektor** för säteriet Svansö.

Abrahams livsöde tycks ha varit mycket omväxlande

Anders Johansson	
Gm Annila Persdotter	
Barn;	
Catarina	f 1743
Maria	f 1744
Malin f 16/7	1747
Brita	1749
Cherstin	1751
Elisabeth	1753

Curt Qvist anger att i dödboken 1770/1775 finns Abraham som då är dräng på Axiö noterad med **hustrun Malin** boende på Axiö. Malin har fått ett dödfött barn 1768.11.20. Utflyttade till Liared)(mant l över L Blekhult 1771.

Malin föddes på gården Linhult V Liared. Gamla vägen tvärs över till Målskog, **se bilden till vänster**
Malins föräldrar Anders Johanson m hustru Annila Persdotter brukar **gården Lindhult V Liared**. Åren 1744 / 1766 ¼ mntl. Gifta 30/5 1742 Kyllingared se bild till vänster

Malin är den 3e av 7 syskon f 1747 16/7 Linhult Böne. **Samtliga flickor-** Gamla Linhult nedrasat . m källare Finns över ängen bakom vita huset på

bilden. Finns också en äldre bod till vänster. Om vita huset på bilden

Abraham gifte sig med Malin Andersdotter omkr 1770 . Flyttar in i gården **Lilla Blekhult** 1/8 mtl Böna, Liareds socken 1771 .Under Svansö. , Anders Andersson Inspektor på Svansö och fader till Abraham har säkert med flytten att göra dvs Anders som inspektor basar över ett stort antal underställda gårdar bla L Blekhult och ordnar med att Abraham får en bra start i livet. **Se dok** över Anders Andersson

Lilla Blekhult ligger under denna tid under Svansö gods. På småvägar direkt väster om Axiö./Svansö Ca 2 km. Det kan antas att fadern Inspektor AndersAndersson hjälp Abraham till gården som han **tar över 1770**. <**Not i mant längden till 1786. Ingen mtl- finns för åren 1777 till 1793.**

-Vägbeskrivning – Svansö N mot Målskog 0,5 km grusväg V 3 km vi Smedshemmet. Västerut. Gården brukades 1744 / 1770 av Anders Andersson som inte är samma som Inspektor Anders Andersson.Axiö. Märkligt är också att i en backstuga ca 500 m Norr Lilla Blekhult fanns backstugan Smelbo som innan det revs 1793 beboddes av en annan familj Abraham Andersson.

När Abraham och Malin flyttar in 1770 noteras också som inneboende ”2 st över 63” Noteras ända fram till 1783 nu som” 3 ålderstigna över 63” Det är antagligen Malins föräldrar som lämnade sin gård 1766. Ej efterforskat deras ålder men de gifte sig 1742.

Nya L Blekhult byggt slutet av 1800 talet. Gamla beskrivs som nedgången **med”dålig brunn”** obs Abrahams 4 dödfödda barn ?? Beläget i t -vägskäl 800 m före nuvarande L Blekhult. (ingen stolpmarkering funnen). Stengrunden kan skönjas.

Äktenskapet bjöd på stora påfrestningar. 4 dödfödda barn kom i tät följd
 (dödfött barn med Abraham som piga på Axö)
 Dödfött f. 1771 6/4 Liared, Lilla Blekhult
 Dödfött piltebarn f. 1772 27/4 Liared, Lilla Blekhult
 Dödfött f. 24/10 1773 sept (datum ej utsatt) Liared, Lilla Blekhult
 Dödfött gossebarn f. 1777 6/5 Liared, Lilla Blekhult

Efter tragiken med de fyra dödfödda barnen föddes **sonen Johannes den 8/7 1778 (1780)** i L .Blekhult .15 år gammal tar han arbete på Axiö som dräng (1793) för att därefter arbeta som dräng i Skellingsö. **Johannes för min släktgren Axell** vidare och lämnar efter sig 4 söner – Varav hans son Benjamin är min släkt. Obs Ej samma som den samtida Benjamin på Axiö –Vilken var Abrahams bror.

Greta som blev nästa barn född 2/1 1781 i L Blekhult ,dog 2 år gammal i den då förhärjande rödsoten.1783. **Ytterligare en dotter Stina Greta kom till världen 2/1 1785 i L Blekhult**
Tragedin orsakar antagligen att Abraham och Malin flyttar från Lilla Blekhult..

Om Abraham skriver **KG Junehall** i sin forskning; Den äldsta säkra uppgiften i Bottnaryd finns i inflyttningslängden för Bottnaryd **30 mars 1796**: "Abram Andersson **född här**, med hustru Malin Andersdotter, **född i Böne**, son Johannes f. 1781, **dr Stina Greta f. 1786**. Föräldrarnasandel är klanderlös, flytta till Nickås under Swansö".

Curt Qvist har hittat uppgifter (GID 1920.7.81000) om att Abraham kom från **Linhultshemmet (Lidhult) 1996**. Här fattas alltså 10 år i redovisning.

Ej efterforskat – kan antagligen tänkas vara så att Lidhultshemmet övertogs av en av de andra **6** döttrarna som gift sig med efterträdaren Per Larsson. Obs för den som undersöker detta att Linhult nu **delats i 3 gårdar**. Bilden som visas är från ursprungsplatsen.

Abraham och Malin har alltså någon gång mellan 1786 / 1792 lämnat L Blekhult och tillfälligt sökt sig hem till Malins föräldrahem och sina syskon.

Lilla Nickåhs backstuga låg strax nedanför Målskog intill sjön Näs strand. En stupbrant väg dit ner benämns Mördarliden och är som namnet anger brant. 80 m nivåskillnad. Att cykla ner är Ok – men otänkbart att ta sig upp med cykel+packning. Bättre väg utmed sjön finns Söderut-

L. Nickåhs har vållat mig stora svårigheter att finna pga otydlig namnutskrift i husförhörlängderna, ett flertal namnbytan (**sista Neckebo angivet på husstolpe**), samt avsaknad av kartdokumentation över backstugor från denna tid. Noggrann bokstavstudie och tur har slutligen löst detta mysterie, där Åke Davidsson och hans nu bortgångne bror Birger (ägare till Målskog mm) visade mig och Åke Axell tillrätta.

Sedan dess har det blivit obligatoriskt att besöka denna plats varje år – Med festlig och värdefull kvällssamvaro med Åke och Stefan. + inkl Inmundigande av Lönsåskällans Helgbregdagörande vatten dagen efter

L. Nickåhs Backstuga under Målskog (se doc 1 och 2 över Anders 1 och Lars Målskog), under Säteriet Svansö finns angivet i Svansös husförhörlängder. Grunden till Lilla Nickåhs finns strax till vänster i bilden. (Kolla cykelpackningen 35 kg)

Ur lagfartsbevis inteckning från nov 1766 nr 15 över Svansö säteri anges en säker grundkälla bland många intecknade gårdar

--- **Målskog med Torpet Nickåhs**

L Nickåhs ligger på Näs sjöns skuggsida (härlig morgonsol) i nedförslut med några kvarvarande ängar runtomkring. Dricksvatten källa ca 75 m upp till höger bakom hus från sjön sett. Åke rensar upp ibland. Besöksvärt –

Här blir jag ibland bjuden på nyfångade kräftor – som en riktig grabbkräftskiva En härlig tradition.

Från 1785 till 1796 finns inga uppgifter framkomna om familjens öden. Malins namn är stuket i husförhörlängden från 1800, vilket tyder på att hon avlidit. 56 år gammal.

1801 flyttar Stina, 16 år gammal till Axö registrerad i husförhörlängderna. Kanske beroende på att hennes mamma Malin gått bort. Abraham , bor tydligen kvar i backstugan med dottern Greta till 1807 -08.? Vid mammans bortgång är Greta 15-16 år. Och har säkert tagit pigjobb i grannskapet. Abraham bor nog alltså ensam kvar? Oklart ? Stina kan ev kopplas till Axell släkten Sundsvall – utredning pågår -

Abraham Axell återfinns 1809/14 som inhyse hos änkan Catharina (f 1737 död 1814) i Backstugan **L. Trufhult**, Här bor också enkan Britta 75 år **och Stina "som tigger"** Bottnaryds socken Elgaryds Stom. L Trufhult ..Backstugan är beläget på en kulle på vänster sida utmed gamla kyrkovägen till Bottnaryd från Älghult. S V Bottnaryd. Se bilden **Gamla kyrkovägen går trångt igenom kullen.** En matkällare eller ladugårdsuppfart tycks ha funnits på höger sida dvs vägen gick rakt igenom gården.

Abrahams bror Benjamin Axsell på Axiö avlider 1811. Ur hans testamente framgår att han har en skuld till **Abraham**

Axell på drygt 11 rd. Säkert välkommet.

Varför har inte denna skuld reglerats tidigare – Benjamin var mycket välbeställd.

Boende i Backstugan L Trufhult gifter **Abraham Axsell om sig 21/5 1816. med Stina Isaksdotter** (1773-11-01 i Kohult) 43 år gammal. Abraham 73 år gammal. Paret heter vid giftemålet Axell. Antecknas som "alldeles utfattiga"

Stinas föräldrar – Isak o Brita Katarina i Kohult.

Kohult Strax N Bottnaryd mot Svansö

/(från Kohult kommer senare också Kohults Lotta. Gift med Abrahams son Johannes **son** Benjamin Ullebo. Lotta körs från gården när hon blir med barn och gifter sig med Benjamin Axell , Johannes son .

Stina tycks också vara inhyse i L Trufult och föder 22/7 en öä dotter Petronella 1804 som dör 1808. . - husförhl 1809-14. Tillskrivet i husföhl- utfattiga -

Denna (första Petronella) dog 12/9 1808 i den då förhärjande rödsoten.. Gustav ? angivs som sörjande?

I L Trufhult finns även Stina inskriven för en oä dotter **Petronella 2. Enl** födelseboken GID 250.12.98200 är hon **född 1808.12.25 OBS fader okänd**

Av husförhörlängden 1814 -1817 finnes AKSELL född i Bottnaryd **1742** och **hustru. Stina f. 1787** med dottern Petronella (2) f 25/12 1808. Obs att Abraham finns som inhyse i L Trufhult från 1809.

Samma år dör också ISAK i slag ,en gammal man som också bor i huset.. Han förs till graven av sörjande Lars och Ingrid. Det tycks varit "rörigt" i backstugan??Familjen betecknas i husförhörsängden som **utfattig**.

Husf l 1817-21 **Abraham avled 28 /12 1820, 74** år gammal. Prästen har gjort en klammar i husförhörlängden för 1817-21 "insp A Axsell dog utfattig"(Rätt datum enl döboken är 23/12 1819).

I högerdelen på husf längden har prästen skrivit – **Insp. Axsell dog 1820 utfattig-** (alltså skrivet i efterhand. Hans titel säkert förväxlad med Insp. gamle Anders Axsell – Benjamins och Abrahams far som dog i Svenningstorp (under Svansö) Registrerat finns också i L Trufhult - **enkan Stina f-87 m dotter Petronella**

Änkan Stina lever vidare utfattig i L Trufhult och uppbär fattigstöd från socknen.

Petronella tar tjänst i Bäckanäs och flyttar runt som piga på flertal platser.

Abrahams son **Johannes** finns då boende i en backstuga Plåstugan Kolgränna strax intill norrut över kullarna. Johannes omkommer i olycka året efter dvs 1821. och lämnar efter sig 4 pojkar 1-4 år gamla. Mer om detta i kommande sändningar.

(Uppgift från Åke Axell) **Petronella Abrahams dotter**, kallade sig i husförhör från 1835 till 1844 för **Axell. Att hon är Abrahams dotter går inte att belägga**

Hon gifte sig med **Lars Abraham** Elfström och flyttade in i ett torp grangårds med Plåstugan med namnet **Hjulsstugan** (hjulstorget) på en kulle intill Kolgränna enl husförhörslängden. Vid mitt besök i Kolgränna pratade jag med en 95 årig gammal dam tillsammans med Hilding Axell då 101 år. De båda hörde dåligt men var ytterst glada att de äntligen träffade någon de kände sedan gammalt – ett något skrikigt samtal- Här är vad jag nedtecknade; Abraham Elfström var smed och spelman. Gick under namnet Palås (gjorde liar slöa). Skrev en polka som Bengt Erik Gustavsson i Älgaryd har.

Hjulsstugan ligger i uppförs backen väster ut strax bakom Plåstugan / efter huset Kolgränna

Huspålen finns utmed utskuren väg – vänster kanten, Grunden borttagen när vägen skars ned.

Stina flyttar till henne några år senare . Nu kallar sig Stina , Stina Isaksdotter. Den gamle mannen i huset var tydligen Stinas far.

På huspålen står Hjulsberget

Curt redovisar nog mer riktigt att Petronella 1833 träffar drängen på **Svansiö Lars Abrahamsson.**

F 16/111809. De gifter sig 1834 02 08 och Petronella kallar sig för Axell. Flyttar till Petronellas mor änkan Stina Axell i Trufhult. Familjen har det fattigt och Lars straffas

för stölder . 1838 flyttar alla tre som inhyse till **Hjulsberget. Stina** dör i Hjulsberget 1860 12 14 hos dottern Petronella och Lars. Petronella dör av slag 1894 11 09 86 år gammal i Hjulsberget. Familjen fick inga barn.

Lars Abraham Elfström och Lars Abrahamsson verkar var samma person.

Rödsoten som förekommer ofta som dödsorsak. Den var en mycket smittsam förhärjande farsort som ofta återkom och skördade ett stort antal liv främst barn. Okunskap och dålig hygienstandard anges som främsta orsakerna till den stora spridningen och dödligheten.

Stora gången på Bottnaryds gamla kyrkogård framför klockstapeln lär ha grävts upp anger Hilding Axell . som löpgrav i den värsta epidemi där ”folk” bara las ned och ”skottades över efterhand”

Här ser du en bild från fagra Lilla Nishåhs . Marken välskött av Åke Davidsson.

Någon meter nedanför Abrahams backstyga har Åke byggt en utmärkt övernattningsplats med möjlighet till långbrasa framför. Här har jag tillbringat många ensamma nätter med långbrasan knastrande ut i den stilla svarta natten med sjön svags skvalpande i bakgrunden. Träd och granar som står nattsvarta skuggande ner i vattnet Här bor man bra även när det stormar och regnar.

En plats att ständigt längta till. **Också för dig att uppleva – prova.**

Missa inte heller Lönsås undergörande källa dagen efter. Med dokumenterad undergörande kraft. ”Skrifligt bevitnad av Bottnaryds präst mfl präster (släkt med Axiö Axell grenen) och kyrkans sigill. Jag har omfattande bakgrundsmaterial. Sep dok om detta planeras.

Nedtecknat av Holger Axell. Abrahamsläkti